

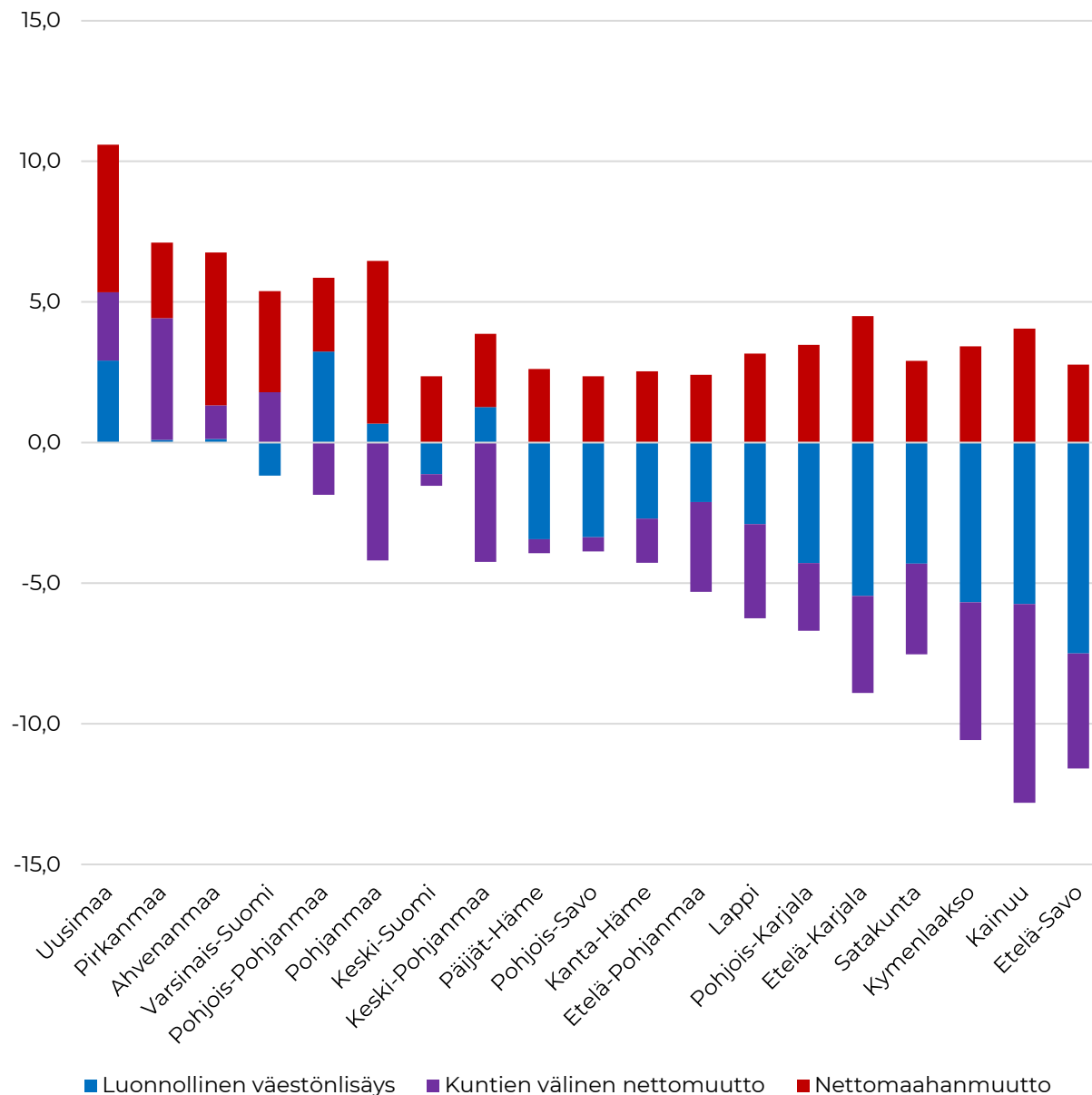
Ulkomaalaistaustaiset maan sisäisessä muuttoliikkeessä

**Miten maan sisäinen muuttoliike muuttaa
maahanmuuton alueellisia vaikutuksia?**

Kansainvälinen muuttoliike väestönkasvun ajurina

- **2020-luvulla maahanmuuttojen määrä kasvoi erittäin voimakkaasti**, etenkin vuosien 2022-2023 aikana. Vuoden 2023 ennätystä selittää suurelta osalta ukrainalaisten pakolaisten vaikutus, mutta myös ilman ukrainalaisia vuoden 2023 maahanmuutto oli hieman vuotta 2022 suurempaa.
- **Työllisten määrällinen kasvu perustui täysin ulkomaalaistaustaisiin** (vieraskielisiin). 2000-luvulla ja etenkin 2010-luvulla kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvien työllisten määrä väheni, kun taas vieraskielisten työllisten määrä kasvoi voimakkaasti.
  - Vieraskielisten työllisten määrän kasvu perustuu pitkälti ylipäättään vieraskielisten määrän kasvuun, mutta myös työllisyys vieraskielisten ryhmässä kasvoi voimakkaasti.
- **Melkein kaikissa maakunnissa maahanmuutto ja muuttovoitot ulkomailta ovat tärkein väestönkasvun osatekijä.** Enemmistössä maakuntia ulkomailta saadut muuttovoitot ovat ainoa väestöä kasvattava tekijä.

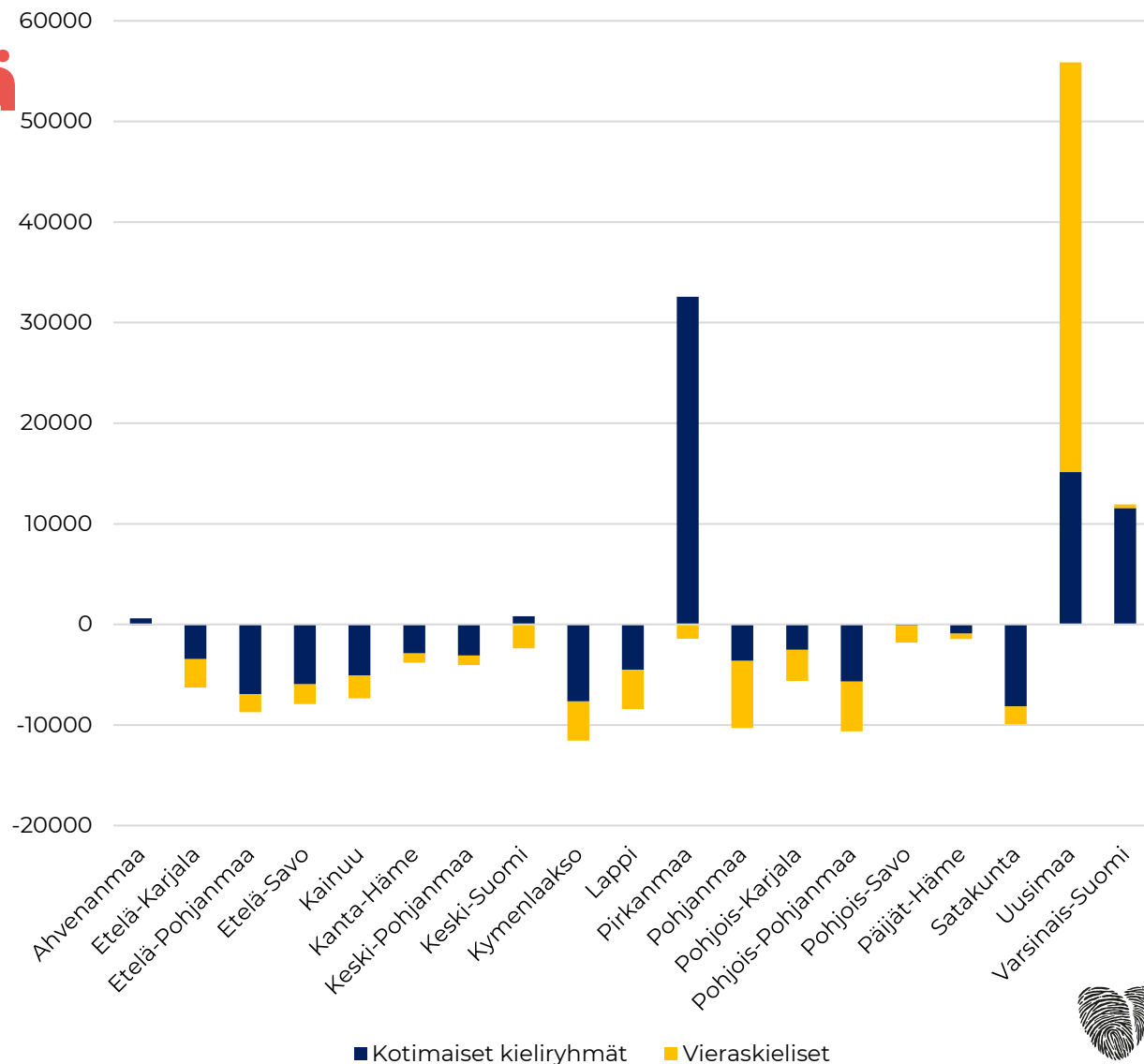
Väestönkasvun rakenne maakunnittain 2010-2023
(1 000 asukasta kohden)

Maan sisäinen muuttoliike vieraskielisten ryhmässä

- **Suhteellisen vähän tutkittu aihe Suomessa, vaikka merkitykseltä suuri.**
  - Aiempia tutkimuksia mm. Hanell et al 2023, Sjöblom-Immala (2011). Tunnistettu keskimääräistä muuttajaa vahvempi keskittyminen
  - Kansainvälisissä tutkimuksissa havainnot ovat vastaavia: maahanmuuttajataustaiset muuttavat keskittyvämmiin, kaupunkimaisemmin ja osin aktiivisemmin. (esim. Casacchia et al. 2019, Gutiérrez-Portilla et al. 2018, Newbold 1996).
- **Suomessa vuosien 2010-2023 aikana vieraskielisten muuttoliike oli maakuntatasolla hyvin eriyttävää –** muuttoliike maan sisällä ”uudelleen jakaa” merkittävän osan maahanmuuton väestöä kasvattavasta vaikutuksesta.
- **Etenkin Uusimaa hyötyy kaksinkertaisesti maahanmuutosta.** Alue saa jo ennestään suurta muuttovoittoa ulkomailta ja saa tämän lisäksi valtavaa muuttovoittoa maan sisällä muuttavista vieraskielisistä.
- **Lähes kaikki muut maakunnat menettävät merkittävästi vieraskielisiä maan sisällä.**

Kuntien välinen nettomuutto kielen mukaan
2010-2023

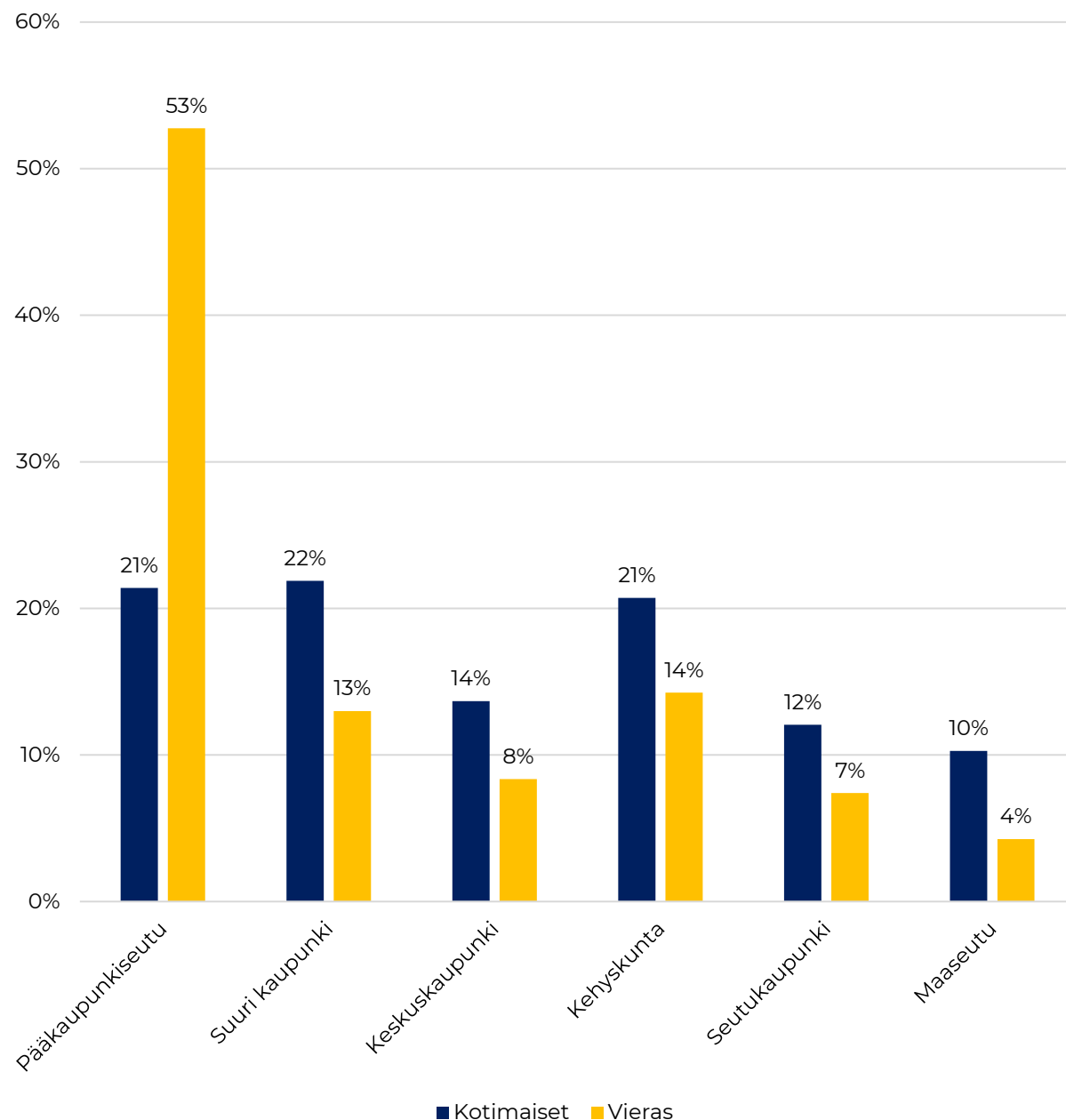
Vieraskielisten muuttoliike maan sisällä jakaa uudelleen maahanmuuttajataustaisia maan sisällä

Vieraskieliset, kuntien välinen nettomuutto 2010-2023	Pääkaupunkiseudulta	Suurista kaupungeista	Keskuskaupungeista	Kehyskunnista	Seutukaupungeista	Maaseudulta
Pääkaupunkiseutu	0	13792	15848	-4381	7173	1618
Suuri kaupunki	-13792	0	3801	-2296	5023	2630
Keskuskaupunki	-15848	-3801	0	-746	2158	2228
Kehyskunta	4381	2296	746	0	941	343
Seutukaupunki	-7173	-5023	-2158	-941	0	2292
Maaseutu	-1618	-2630	-2228	-343	-2292	0

Erot alueiden veto- ja pitovoimassa

- **Suurimman osan alueiden muuttotappiot vieraskielisten ryhmässä perustuvat erittäin korostuneisiin lähtömuuttoalttiuksiin vieraskielisten ryhmässä.**
  - Osin korostuneet alttiudet selittyvät vieraskielisten ikärakenteella; ryhmä painottuu ylipäätään aktiivisemmin muuttaviin nuoriin työikäisiin.
  - Kun lähtijöiden määrä ikävakioidaan (suora menetelmä), ero säilyy yhä merkittävänä. **Myös ikävakioiduna vieraskielisten alttius muuttaa on huomattavasti kotimaisia kieliryhmiä suurempi!**
- Etenkin suurten kaupunkien ulkopuolella vieraskielisten muuttoalttiudet poikkeavat huomattavasti kotimaisista kieliryhmistä.
- **Suurten kaupunkien ja pääkaupunkiseudun ero selittyy taas etenkin tulomuuton epätasaisella jakaumalla.** Pääkaupunkiseutu on huomattavasti tärkeämpi muuton kohde vieraskielisten ryhmässä kotimaisiin kieliryhmiin verrattuna.

Maan sisäisen tulomuuton jakauma 2018-2023

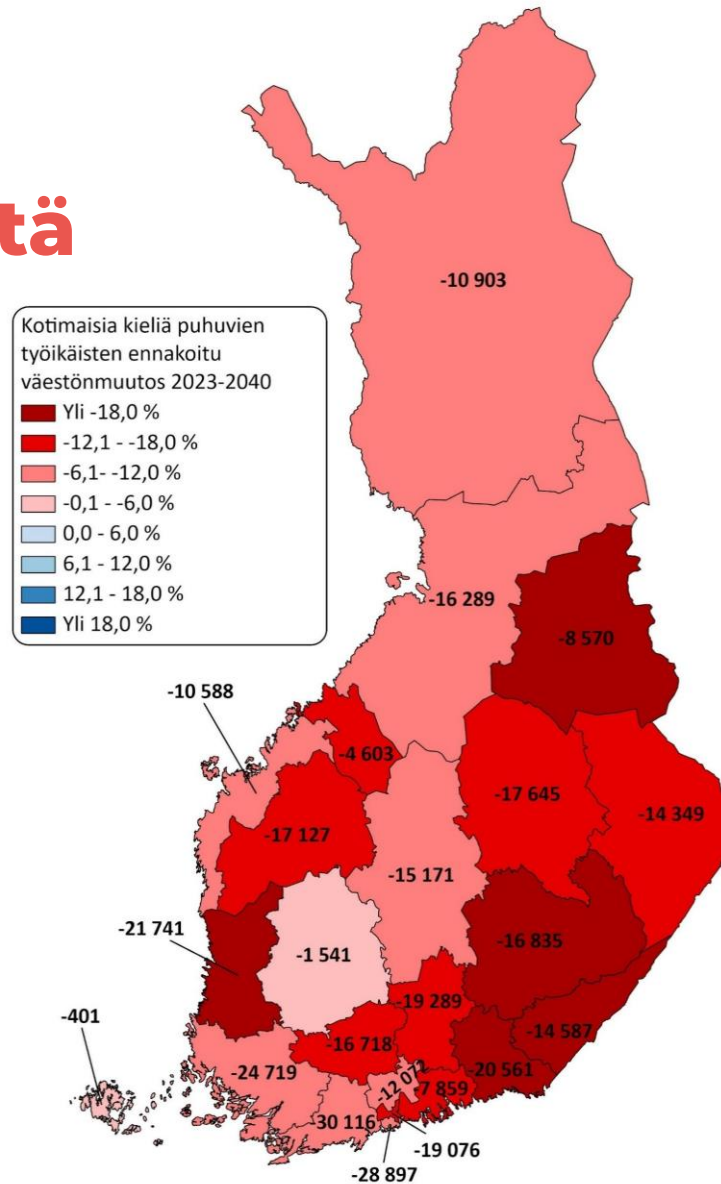
Vieraskielisten muuttoliikkeen vaikutus

- **Vieraskielisten muuttoliike maan sisällä korostaa maahanmuuton keskittävää vaikutusta.** Etenkin pääkaupunkiseudun vieraskielisten kasvu vahvistuu huomattavasti vieraskielisten maan sisäisen muuton takia.
- Muissa suurissa kaupungeissa vaikutus on vähäinen. **Vieraskielisten maan sisäinen muuttoliike vähentääkin maahanmuuton kasvattavaa vaikutusta etenkin pienemmissä maakuntakeskuksissa, seutukaupungeissa ja maaseudulla** – alueilla, joissa maahanmuuton taso on vähäisin ja demografinen tarve on suurin.
- **Maakunnittain erot ovat vielä suuremmat.** Etenkin osassa Itä-, Kaakkois- ja Pohjois-Suomea vieraskielisten muuttoliike maan sisällä ”syö” jopa puolet maahanmuuton kasvattavasta vaikutuksesta.

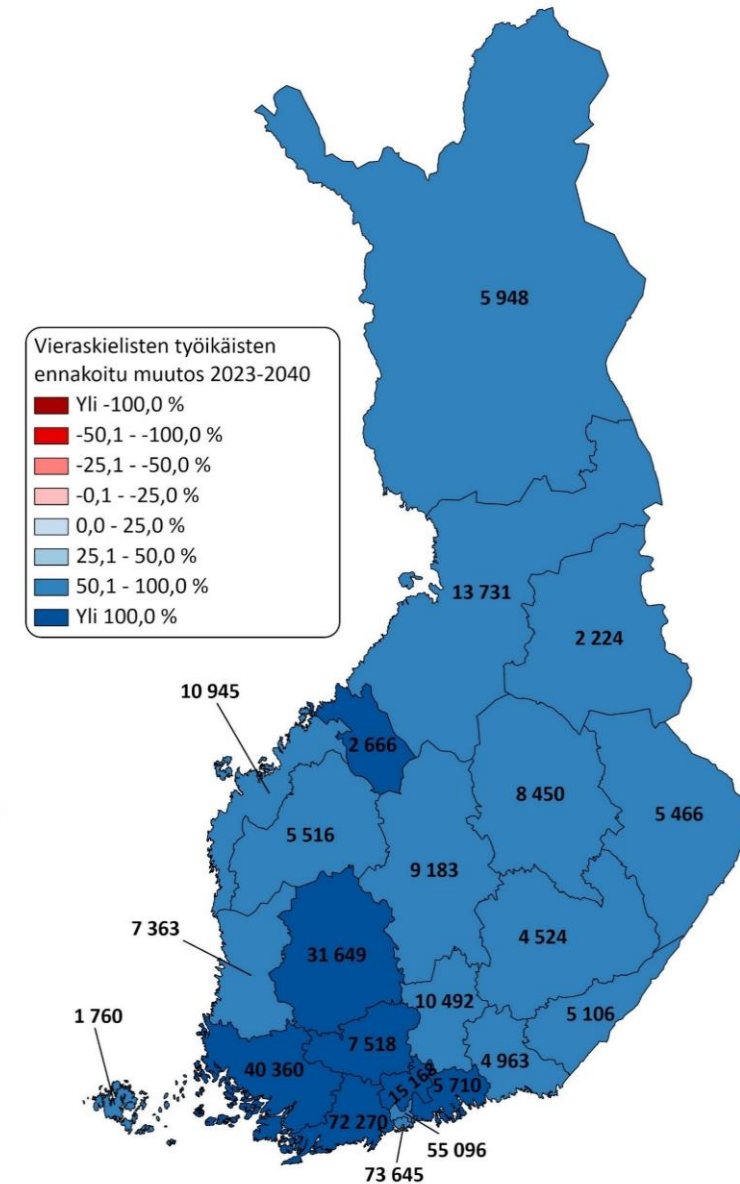
Vuodet 2010-2023	Kansainvälinen nettomuutto	Maan sisäinen nettomuutto	Kokonaisnettomuutto
Ahvenanmaa	1557	-112	1445
Etelä-Karjala	8308	-2825	5483
Etelä-Pohjanmaa	6338	-1785	4553
Etelä-Savo	5266	-1970	3296
Kainuu	4158	-2268	1890
Kanta-Häme	6260	-907	5353
Keski-Pohjanmaa	2551	-952	1599
Keski-Suomi	9202	-2384	6818
Kymenlaakso	8133	-3894	4239
Lappi	7540	-3896	3644
Pirkanmaa	20261	-1435	18826
Pohjanmaa	15463	-6672	8791
Pohjois-Karjala	8169	-3104	5065
Pohjois-Pohjanmaa	15301	-4966	10335
Pohjois-Savo	8314	-1650	6664
Päijät-Häme	7819	-522	7297
Satakunta	8941	-1774	7167
Uusimaa	131112	40754	171866
Varsinais-Suomi	25514	362	25876

Riippuvuus maahanmuuttaja-taustaisesta väestöstä

- Yhdelläkään hyvinvointialueella kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvien työikäisten määrä ei kasva vuosien 2023-2040 aikana!
  - Alat ja alueet jotka eivät kykene houkuttelemaan, kotouttamaan ja työllistämään ulkomaalaistaustaisia kohtaavat sangen hankalan työvoiman tilanteen, kun millään alueella ei ole kasvavaa työikäisen väestön poolia.
  - Kasvualueidenkin kasvun hyödyntäminen vaatii kykyä työllistää vieraskielisiä.
- Huomio aiempaa vahvemmin myös pitovoimaan maahanmuuttajien ryhmässä – miten ja millä toimin ”meidän alue” olisi parempi paikka asettautua elämään?

Kotimaisiin kieliryhmiin
kuuluvat työikäiset
2023-2040

Vieraskieliset
työikäiset
2023-2040

Kiitos!